

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра міжнародного бізнесу

Цевух С. М.

Методичні рекомендації

до підготовки та захисту дипломних робіт
здобувачів освітнього ступеня магістр

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні
відносини»

Освітня програма «Бізнес в Європейському Союзі»

УДК 339.9(072)

G 92

Рецензенти:

Рокоча В., д.е.н., професор кафедри міжнародного бізнесу;

Чирва О., д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені

Павла Тичини

Цевух С.М.

Рекомендації щодо підготовки дипломної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр міжнародних економічних відносин. Київ: Університет «КРОК» 2023. 40 с.

Ці методичні рекомендації окреслюють вимоги та стандарти щодо підготовки та оформлення основних елементів дипломної роботи: зміст, заголовки, графічні матеріали, таблиці, формули тощо, а також етапи її виконання та захисту.

Схвалено
Вченою радою
Університету економіки та права «КРОК»
(Протокол №1 від 21.09.2023 року)

**HIGHER EDUCATION INSTITUTION
UNIVERSITY OF ECONOMICS AND LAW "KROK"**

Department of International Business

Tsevukh S.

GUIDELINES

for the preparation and defense of Diploma Thesis
for Master degree students

field of knowledge 29 "International Relations"
Speciality 292 "International Economic Relations"
Educational Program "Business in the European Union"

Kyiv - 2023

UDC 339.9(072)
G 92

Reviewers:

Rokocha V., D.Sc., professor of the Department for International Business
Chyrva O., D. Sc., professor, Director of the Institute of Economics and Business;
Studies within Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

Tsevukh S.

Guidelines for the preparation of diploma thesis in International Economic Relations. Kyiv:
“KROK” University . 2023. 40 p.

These guidelines outline requirements and standards on preparation and design of main elements of diploma thesis: contents lists, headings, graphic materials, tables, formulas, etc., as well as the stages of performance and defense of diploma thesis.

Approved by
Scientific council of
University of Economics and Law "KROK"
(Minutes No1 dated September 21, 2023)

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	8
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ..	9
2.1 Особливості процесу виконання дипломної роботи.....	9
2.2 Тематика дипломних робіт.....	9
2.3 Функції кафедри, наукового керівника та здобувача вищої освіти щодо організації виконання дипломної роботи	10
РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ОБСЯГИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	12
3.1 Перший розділ.....	13
3.2 Другий розділ	14
3.3 Третій розділ.....	14
РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	16
4.1 Основна частина дипломної роботи	16
4.1.1 Вимоги до друку, стилю та шрифту.....	16
4.1.2 Розділи та підрозділи	16
4.2 Нумерація сторінок.....	17
4.3 Ілюстрації	17
4.4 Таблиці.....	18
4.5 Посилання.....	19
4.6 Формули	19
4.7 Бібліографія	20
4.8 Додатки.....	20
4.9 Загальна інформація	21
РОЗДІЛ 5 ГОЛОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	22
5.1 Визначення сфери дослідження та теми дипломної роботи.....	22
5.2 Проведення наукового дослідження та написання науково-дослідної роботи.....	22
5.3 Попередній захист дипломної роботи	23
5.4. Захист дипломної роботи.....	23
5.5 Структура презентації	24
РОЗДІЛ 6 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	26
РОЗДІЛ 7. ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ	29
РОЗДІЛ 8. ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД ТА ЗБЕРІГАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	30
ДОДАТКИ.....	31

CONTENTS

INTRODUCTION.....	7
CHAPTER 1. ROLE AND SIGNIFICANCE OF DIPLOMA THESIS IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....	8
CHAPTER 2 ORGANIZATION OF MASTER’S THESIS PREPARATION.....	9
2.1. Stages of diploma thesis preparation... ..	9
2.2. Topics for diploma thesis	9
2.3. Functions of the department, supervisor and student on the organization of the diploma thesis preparation.	10
CHAPTER 3. STRUCTURE, CONTENT AND SCOPE OF DIPLOMA THESIS	12
3.1 First chapter.....	13
3.2 Second chapter	14
3.3 Third chapter	14
CHAPTER 4. REQUIREMENTS FOR DIPLOMA THESIS DESIGN	16
4.1 Main body part	16
4.1.1 Printing, Font style Requirements	16
4.1.2 Chapters, sections and subsections.....	16
4.2 Pagination... ..	17
4.3 Illustrations	17
4.4 Tables	18
4.5 Links.....	19
4.6 Formulas	19
4.7 References.....	20
4.8 Annexes	20
4.9 General information.....	21
CHAPTER 5. STEPS FOR DIPLOMA THESIS PREPARATION	22
5.1 Determination of research field and diploma thesis topic	22
5.2 Conducting of research studies and writing of research paper... ..	22
5.3 Pre-defense of diploma thesis	23
5.4 Defense of diploma thesis.....	23
5.5 Structure of presentation... ..	24
CHAPTER 6. EVALUATION CRITERIA AND ASSESSMENT OF DIPLOMA THESIS	26
CHAPTER 7. PLAGIARISM PREVENTION	29
CHAPTER 8. EXTERNAL DESIGN AND STORAGE OF DIPLOMA THESIS	30
ANNEXES.....	31

ВСТУП

Методичні вказівки до підготовки та захисту дипломної роботи для здобувачів освітнього ступеня магістр регламентують організацію навчального процесу на завершальному етапі професійної підготовки фахівців у сфері міжнародних економічних відносин. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами); інших нормативно-правових актів, стандартів вищої освіти, вимог Болонського процесу, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ України від 12.06.2019 № 509) ; Постанови Кабінету Міністрів України «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка» від 31.03.2015 № 193; «Положення про організацію навчального процесу в Університеті «КРОК» (тимчасове)» та інші чинні нормативно-правові акти у сфері вищої освіти.

Випускник магістратури (далі – здобувач) готує дипломну роботу як власний проект за стандартною в Університеті економіки та права «КРОК» процедурою, в рамках якої планує свої дії з урахуванням індивідуальних здібностей і навичок.

Методичні рекомендації є основою, яка встановлює єдині вимоги до якості дипломної роботи та організації її підготовки. Порядок захисту дипломної роботи визначається Положенням про екзаменаційну комісію, затвердженого Вченою радою Університету економіки та права «КРОК» 16.10.2014 р. Протоколом №2.

Підготовка та захист дипломної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти українською мовою, які навчаються в університеті за відповідними програмами.

Відповідальність за відповідність теми дипломної роботи профілю спеціальності та спеціалізації підготовки магістрів несуть науковий керівник дипломної роботи, керівник проектної групи (гарант) освітньої програми та завідувач випускаючої кафедри, а також за керівництво та організацію її підготовки.

РОЗДІЛ 1. РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Підготовка та захист дипломної роботи за програмою «Бізнес в Європейському Союзі» є обов'язковою формою підсумкової атестації та є основою для отримання диплома магістра з міжнародних економічних відносин.

Дипломна робота (ДР) – це самостійна наукова робота, яку виконує студент на завершальному етапі навчання в Університеті КРОК за відповідною програмою магістратури. Це кваліфікаційний документ, на підставі якого екзменаційна комісія із захисту дипломних робіт визначає рівень теоретичної підготовки, набутих знань та навичок, а також рівень компетентності здобувача та приймає рішення про присвоєння кваліфікації магістра з міжнародних економічних відносин.

Виконуючи ДР, студент повинен продемонструвати:

- здатність комплексно аналізувати явища та застосовувати набуті знання у професійній сфері;
- знання теоретичних основ предметної галузі та вміння пояснювати процеси та явища на основі теоретичних моделей, аналізувати та інтерпретувати результати;
- уміння визначати, систематизувати проблемні аспекти та ранжувати їх;
- уміння використовувати існуючі теорії, концепції, ідеї в контексті проблеми дослідження, аналізувати історичну ретроспективу сучасного стану теорії та практики;
- уміння шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність правильно застосовувати методи дослідження та аналітичні інструменти для вирішення окреслених проблем;
- здатність визначати можливості використання загальних способів вирішення проблем, досліджувати найкращі практики вирішення подібних проблем, оцінювати переваги та ризики альтернатив і робити усвідомлений вибір;
- здатність розуміти й оцінювати цінність ідей для досягнення цілей і планувати мобілізацію ресурсів;
- навички використання уніфікованих інформаційно-комунікаційних технологій;
- вміння використовувати методи подання результатів.

Дипломна робота (ДР) має містити розробку теоретичних питань та/або розв'язування задач прикладного характеру, фрагменти теоретичних або експериментальних досліджень, має узагальнювати результати теоретичної та практичної підготовки за обов'язковою та варіативною складовою певної освітньої програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти і є формою контролю набутих під час навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків, передбачених відповідним стандартом вищої освіти.

Основними завданнями ДР є:

- вивчення (або поглиблення) та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку підготовки;
- проведення комплексної діагностики ситуації із застосуванням сучасних засобів;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення окремих проблем;
- обґрунтування запропонованих рішень за допомогою ситуаційного аналізу;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з наступним їх публічним захистом.

Дипломна робота виконується у третьому семестрі. Обсяг часу на його виконання визначається відповідною освітньо-професійною програмою та відповідним навчальним планом.

У разі виявлення плагіату, свідомого порушення авторських прав вітчизняного чи іноземного вченого ДР виключається з розгляду.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

2.1. Особливості процесу виконання дипломної роботи

Підготовка дипломної роботи передбачає наступні етапи, а саме:

- перший – підготовчий – вибір здобувачем напряму (теми) наукової роботи, призначення завідувачем випускаючої кафедри разом із керівником проектної групи (гаранта) відповідної освітньо-професійної програми наукових керівників, фінальне формулювання теми дипломної роботи, складання та затвердження індивідуальних планів та завдань;
- другий – творчий – підготовка здобувачем затвердженого індивідуального завдання згідно з регламентом, встановленим рішенням випускаючої кафедри, перевірка розділів (частин) дипломної роботи науковим керівником;
- третій – передзаключний – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній захист (передзахист) результатів дипломної роботи комісією із захисту;
- четвертий – заключний – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту дипломної роботи перед екзаменаційною комісією із захисту, захист, оголошення результатів захисту Головою комісії із захисту.

2.2. Теми магістерських робіт

Формування тематики дипломних робіт здійснюється випускаючою кафедрою міжнародного бізнесу за кожною освітньо-професійною програмою та доводиться до відома здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на початку третього семестру.

Теми дипломних робіт переглядаються та оновлюються щорічно та повинні відображати останні тенденції економічної думки.

Напрями наукових досліджень повинні відповідати тематичній галузі спеціальності, враховувати вимоги стандартів вищої освіти та освітньо-професійних програм, потреби науки і практики, результати науково-дослідної роботи випускаючої кафедри.

Вибір напряму дипломної роботи є прерогативою здобувача вищої освіти з урахуванням: власних наукових інтересів; напрямків та тематики наукових досліджень, які пропонує випускаюча кафедра; можливостей отримати необхідну інформацію.

Здобувач має право запропонувати власний напрямок наукових досліджень у межах предметної галузі спеціальності з обґрунтуванням його доцільності. Обговорення та прийняття рішення про затвердження такого напряму відбувається на засіданні випускаючої кафедри за участі завідувача кафедри та присутності керівника проектної групи (гаранта) відповідної освітньої програми.

Тема дипломної роботи формується спільно з науковим керівником, розглядається на засіданні випускаючої кафедри та затверджується наказом ректора. Офіційно затверджена тема дипломної роботи зміні не підлягає.

У виняткових випадках на підставі мотивованої заяви здобувача вищої освіти, погодженої із завідувачем випускаючої кафедри, можливе уточнення затвердженої теми. Така зміна затверджується додатковим наказом ректора. Проект наказу готується випускаючою кафедрою та подається не пізніше як за місяць до запланованого початку виконання дипломної роботи.

Формування та затвердження теми ДР:

- здобувач вищої освіти заявляє про обраний напрям дипломної роботи. Заява здобувача вищої освіти є підставою для призначення наукового керівника;
- здобувач разом із призначеним науковим керівником формує остаточну тему дипломної роботи;
- теми ДР здобувачів обговорюються та затверджуються на засіданні випускаючої кафедри;
- завідувач випускаючої кафедри формує проект наказу та рішення кафедри щодо тем кваліфікаційних робіт та готує проект наказу ректора Університету про затвердження тем дипломних робіт.

2.1. Функції кафедри, наукового керівника та здобувача вищої освіти з організації підготовки дипломних робіт

Кафедра виконує наступні функції, а саме:

- Доводить до відома здобувачів методичні рекомендації та положення (календарний графік) ДР, напрями (теми) роботи за спеціальністю.
- Призначає наукового керівника ДР з числа професорів і доцентів кафедри з урахуванням побажань здобувача, науково-педагогічного навантаження.
- Визначає порядок виконання ДР та строки її подання на перевірку на наявність академічного плагіату, інформує проректора з науково-педагогічної діяльності з питань, що можуть призвести до зриву строків подання ДР на захист.
- Здійснює контроль за виконанням дипломних робіт відповідно до затверджених документів.

Науковий керівник виконує такі функції, а саме:

- Надає здобувачу консультації щодо формулювання теми дослідження, структури, ключової ідеї та робочої гіпотези дослідження; опрацювання необхідних джерел, зокрема нормативно-довідкових матеріалів, наукових публікацій тощо з теми ДР.
- Здійснює систематичне керівництво виконанням ДР, формуючи при цьому навички самостійної роботи, творчості та ініціативи.
- На засіданнях кафедри інформує про дотримання здобувачем регламенту підготовки дипломної роботи.
- Здійснює перевірку підготовлених частин дипломної роботи та надає коментарі, звертаючи увагу на глибину опрацювання теми дослідження.
- Контролює відповідність змісту дипломної роботи індивідуальному завданню, дотримання вимог до оформлення дипломної роботи, які зазначені у відповідних положеннях та методичних вказівках.
- Відповідає за наявність системних недоліків у науковій роботі. У разі невиконання здобувачами рекомендацій наукового керівника щодо усунення недоліків зазначає про це у відгуку.
- Готує відгук на ДР. Відгук керівник складає у довільній формі відповідно до структури у Додатку Е.
- Передає в установленому порядку електронну версію виконаної наукової роботи для перевірки на наявність академічного плагіату.
- Має право бути присутнім на засіданні комісії із захисту під час захисту дипломної роботи, науковим керівником якої він є.

Здобувач вищої освіти виконує такі функції, а саме:

- Несе відповідальність за якість підготовленої наукової роботи, а також своєчасне, згідно з регламентом, подання науковому керівнику розділів (частин) ДР.
- Отримує консультаційну допомогу наукового керівника щодо вибору (формування) теми дослідження, структури, ключової ідеї та робочої гіпотези дослідження; здійснює опрацювання необхідних джерел, зокрема нормативно-довідкових матеріалів, наукових публікацій тощо з теми ДР.
- Приймає до уваги зауваження наукового керівника та за відсутності істотних невідповідностей авторському задуму вносить відповідні зміни до ДР.
- Відповідає за дотримання вимог до оформлення ДР та його структурних елементів, дотримання вимог академічної доброчесності.
- Подає на розгляд випускаючої кафедри повністю виконану ДР для попереднього захисту та відповідного захисту. Готує доповідь та ілюстративні матеріали для захисту наукової роботи на засідання екзаменаційної комісії.

РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ОБСЯГИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота як оригінальне аналітичне та практичне дослідження повинна мати певну послідовність і завершеність. Загальний обсяг дипломної роботи має становити 80-90 друкованих сторінок основного тексту формату А4 (без списку використаної літератури та додатків).

Дипломна робота має наступну структуру:

- Обкладинка.
- Декларація добросовісності (див. Додаток Б)
- Зміст (див. Додаток В)
- Вступ
- Розділи
- Висновки
- Список літератури
- Додатки.

ДР також має містити:

- Відгук наукового керівника (див. Додаток Е);
- Зовнішню рецензію (див. Додаток Є);

Обкладинка. Титульна сторінка повинна бути оформлена згідно із затвердженим форматом (див. Додаток А).

Зміст дипломної роботи не повинен перевищувати двох сторінок. Зміст складається з назв розділів у вигляді назв розділів і підрозділів із зазначенням номера першої сторінки розділу/підрозділу. Зміст має відображати суть проблеми, її складність і логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути короткими і зрозумілими, літературними, відповідати темі дипломної роботи, але не дублювати її.

У вступі обґрунтовується актуальність і важливість обраної теми, а також міститься визначення мети, об'єкта та предмета дослідження; перелік застосованих методів вивчення дослідження та практичне значення отриманих результатів; результати апробації (публікації, участь у конференціях тощо або результати, які практично впроваджені у діяльності конкретної компанії). Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) та практиків, праці яких містять питання тематики ДР, а також обрані методи дослідження.

Слід дотримуватися наступної структури вступу, зокрема:

- **актуальність** теми визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання цієї проблеми, обґрунтування значення роботи для розвитку певної галузі;
- **мета дослідження** – це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження;
- **завдання дослідження** визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми.
- **предмет дослідження** - це процес, що вивчається у межах об'єкта дослідження;
- **об'єкт дослідження** – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обране для вивчення і розглядає предмет дослідження у всіх його взаємозв'язках;
- **методи дослідження** – це спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності;
- **інформація про використання інформаційних технологій**, стандартного та авторського програмного забезпечення (як правило вказують, що у роботі розроблено комплекс задач автоматизації аналітичних та прогнозних обчислень на ПК за допомогою MS Excel);
- **практичне значення отриманих результатів**: перелік конференцій, на яких було обговорено результати дослідження із зазначенням назви доповіді, місця та

часу проведення конференцій, перелік тез та статей, які було підготовлено, з повною інформацією про їх видання тощо.

- - **структура та обсяг роботи: структура роботи та кількість найменувань у списку використаних джерел.**

Обсяг вступу не повинен перевищувати 5-6 сторінок.

Розділи: наукова робота складається з трьох розділів, а саме: перший розділ – теоретичний, другий розділ – аналітичний, третій розділ – рекомендаційний. Зміст розділів має точно відповідати темі ДР і повно її розкривати.

Висновки є заключною частиною ДР. Вони містять стислий виклад основних результатів науково-дослідницької роботи з обраної теми, які були отримані під час аналізу оцінок та узагальнень, а також практичні рекомендації автора щодо вирішення окреслених у вступі завдань, доцільність їх реалізації. Обсяг висновків має становити до 5 сторінок.

Список літератури містить перелік джерел, на які посилається дипломна робота згідно із затвердженими правилами. Список літератури для дипломної роботи повинен містити 90 джерел.

У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, в т.ч. переліки, класифікації, таблиці, графічні матеріали, зразки анкет, якщо проводилося власне дослідження, фінансова звітність тощо, що займають більше однієї сторінки з метою неперобтяження тексту основної частини ДР.

Реферат готується англійською мовою, не входить до загальної кількості сторінок, подається окремо. Реферат призначений для швидкого ознайомлення з ДР. Він має бути стислим і достатньо інформативним (відомості про обсяг ДР, кількість розділів у його структурі, а також ілюстрації, таблиці, додатки, джерела згідно зі списком використаної літератури). Реферат повинен відображати інформацію, наведену в науковій роботі, і має мати наступну структуру:

- Обкладинка.
- Декларація доброчесності.
- Зміст.
- Вступ.
- Розділи (короткий огляд).
- Висновки.
- Список літератури.
- Додатки (див. структуру Реферату у Додатку Д).

Загальний обсяг реферату повинен складати 15-20 сторінок.

Відгук наукового керівника не входить до загального обсягу роботи та подається окремо. Науковий керівник відображає найважливіші моменти ДР, адекватність методів дослідження, обґрунтованість висновків і рекомендацій, якість оформлення та логіку викладених матеріалів, робить висновок про рекомендованість ДР до захисту.

Зовнішня рецензія не входить до загального обсягу роботи та подається окремо. Її готують практики та спеціалісти галузей знань, яким присвячена тема наукової роботи. Зовнішніми рецензентами можуть бути: дослідники наукових установ; працівники міністерств і відомств за фахом, а також спеціалісти сфери, пов'язаної з темою кваліфікаційної роботи.

3.1 Перший розділ

Перший теоретико-методологічний розділ структурно складається з 3-4 підрозділів.

У цьому розділі здобувач демонструє свої дослідницькі компетенції, розкриває сучасний стан наукової думки з проблем досліджуваної теми, аналізує існуючі теорії та концепції, проводить критичний огляд відповідних наукових джерел, авторську позицію та формулює проблемні питання.

Загальний обсяг цієї ділянки не повинен перевищувати 25-30% від загального обсягу ДР.

У цьому розділі містяться теоретичні основи аналізу проблеми за обраним напрямом,

зокрема обґрунтовується теоретична основа обраної теми дослідження, подається огляд літературних джерел, в т. ч. сучасні теоретичні підходи дослідників до вирішення окресленої проблеми із зазначенням схожості та відмінності наукових поглядів, а також надається обґрунтування власного погляду здобувача на проблему дослідження. На цьому етапі здобувач повинен визначити власний напрямок його подальшого дослідження, окреслюючи методи дослідження, які будуть використовуватися у дослідженні для досягнення мети дослідження відповідно до встановлених завдань.

Під час підготовки теоретико-методологічного розділу здобувач повинен використовувати праці провідних вчених з окресленої проблематики, зокрема монографії провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, публікації з періодичних видань, аналітичні матеріали міжнародних організацій (ООН, ЮНКТАД, МВФ, Світового банку, СОТ тощо), нормативні акти тощо. Посилання на використані джерела є обов'язковими.

Обов'язковим є використання порівняльних таблиць та відповідних схем.

Загалом логіка побудови першого розділу передбачає наступне:

- розкриття сутності досліджуваного явища та його особливостей серед інших подібних явищ, при необхідності – аналіз історії розвитку явища, нормативної бази тощо;
- аналіз науково-практичних підходів до аналізу обраного об'єкта дослідження, опис існуючої термінології в галузі дослідження тощо;
- окреслення існуючих методів дослідження предмета дослідницької роботи та визначення та обґрунтування конкретних методів дослідження, які будуть безпосередньо використовуватися в роботі.

Основною метою першого теоретико-методологічного розділу є здатність студента:

- систематизувати, класифікувати, критично оцінювати наявні наукові джерела з обраної проблеми, демонструючи при цьому глибокі знання фаху та навички аналітичного мислення та аналізу;
- окреслювати власні підходи до вирішення окремих проблем, що досліджуються;
- пропонувати визначення понять і категорій або уточнювати існуючі.

3.2 Другий розділ

Другий аналітико-дослідницький розділ складається з 3 підрозділів. У другому розділі в аналізі дослідження використовується методологія, обґрунтована в першому розділі.

Для підготовки другого розділу здобувач має здійснити збір фактичних даних. Джерелом інформації можуть слугувати вторинні дані (публікації міжнародних організацій, національних статистичних служб, галузевих асоціацій, аналітичні статті в періодичних виданнях, планові та фактичні показники господарської діяльності підприємств, їх річні звіти тощо), а також первинні дані, зібрані особисто. Аналіз повинен охоплювати період у 3-5 років діяльності об'єкта дослідження.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз і обґрунтовуються в подальшому відповідні пропозиції. Результати використання аналітичних методів дослідження мають бути проілюстровані відповідними таблицями, графіками, діаграмами тощо.

Загалом логіка побудови другого розділу передбачає наступне:

- надання характеристики об'єкта дослідження з визначенням проблемних аспектів;
- аналіз найбільш істотних сторін проблемних аспектів із окресленням негативних і позитивних рис та здійснення загальної оцінки ефективності об'єкта;
- визначення ймовірних факторів зовнішнього середовища, які можуть здійснювати вплив на об'єкт дослідження;
- окреслення можливих сценаріїв розвитку з урахування існуючих проблемних аспектів об'єкта дослідження.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, рисунки повинні супроводжуватися інтерпретаціями та висновками, які дозволяють визначити сутність досліджуваних процесів, їх особливості, тенденції, вектори змін. Аналіз проблеми слід проводити з урахуванням факторів позитивного та негативного впливу.

Важливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз для подальшого обґрунтування відповідних пропозицій. При підготовці цього розділу рекомендується використовувати економіко-математичні методи, програмне забезпечення групування, розрахунків та аналізу тощо.

Здобувач – автор ДР є відповідальним за результати розрахунків і зроблені на їх основі висновки.

Рекомендований обсяг цього розділу становить 25-35% від загальної ДР.

3.3 Розділ третій

Третій конструктивний розділ складається з 2-3 підрозділів. Цей розділ має містити розроблені автором конкретні рекомендації та пропозиції щодо можливих шляхів вирішення проблемних аспектів, підвищення ефективності діяльності об'єкта або можливостей застосування позитивного досвіду в тій чи іншій сфері.

Рекомендації та пропозиції повинні ґрунтуватися на сучасних досягненнях економічної науки і практики, викладених у першому розділі, відображати недоліки, виявлені у другому розділі, з урахуванням завдань дипломної роботи. Враховуючи складність об'єктів дослідження в рамках глобального середовища, їх характер, у третьому розділі слід враховувати інтереси усіх зацікавлених сторін, можливий вплив запропонованих заходів на різні елементи досліджуваного об'єкта, його взаємозв'язок з іншими об'єктами, з оцінкою позитивних та негативних наслідків. Отже, рекомендації та пропозиції мають відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної реальності.

Підготовка даного розділу передбачає демонстрацію здобувачем своїх творчих і комбінаторських здібностей. Однією з ознак високої якості дипломної роботи є використання економіко-математичних методів під час аналізу та обґрунтування запропонованих заходів.

Рекомендований обсяг цього розділу становить 25-35% від загального обсягу ДР.

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

4.1 Основна частина роботи

Дипломна робота має бути оформлена відповідно до Державного стандарту України «Документація. Звіти в галузі науки і техніки. Структура та правила оформлення ДСТУ 3008-95».

Основними вимогами до ДР є наступні, зокрема: структурованість; логічна організованість; сильна аргументованість; точність у наданні визначень; аналітичність при здійсненні аналізу, конкретність у викладі результатів роботи з аргументованими висновками та рекомендаціями.

Дипломна робота має бути роздрукована та мати тверду палітурку (колір не має значення).

ДР має подаватись в наступному порядку:

1. Титульна сторінка.
2. Декларація доброчесності (див. Додаток Б).
3. Зміст (див. Додаток В – зразок змісту).
4. Вступ.
5. Основна частина - розділи 1 – 3.
6. Висновки.
7. Список літератури (див. Додаток г – приклад бібліографії).
8. Додатки.

4.1.1 Вимоги до друку, стилю шрифту

Текст дипломної роботи друкується на одному боці білого аркуша паперу формату А4 (210 X 297 мм). Виняток: таблиці та ілюстрації можна друкувати на одній стороні білого аркуша паперу формату А3 (297×420 мм).

У всьому тексті, включаючи номери сторінок і сноски/кінцеві сноски, необхідно використовувати однаковий розмір і стиль шрифту. Шрифт має бути шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів по всьому тексту з міжрядковим інтервалом 1,5 і не більше 30 рядків на сторінці для формату А4 і не більше 40 рядків на сторінці для формату А3.

Поля на кожній сторінці по всьому тексту мають бути 30 мм зліва, 20 мм справа та не менше 20 мм угорі та внизу кожної сторінки.

4.1.2 Розділи та підрозділи

Основний текст дипломної роботи поділяється на розділи та підрозділи відповідно до затвердженого плану виконання завдання дипломної роботи.

Заголовки кожної структурної частини дипломної роботи друкуються ВСІМА ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ симетрично до тексту.

Кожен розділ повинен починатися з нової сторінки. Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої літери) і з відступом, без крапки в кінці назви. Не має бути відстані між заголовком і текстовими блоками. Відстань між підрозділами повинна дорівнювати 3-4 інтервалам (див. приклад).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ В РАМКАХ СТРАТЕГІЙ ВИХОДУ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ НА НАЦІОНАЛЬНІ РИНКИ ПРИЙМАЮЧИХ КРАЇН

1.1 Поняття інтернаціоналізації як основа зовнішньоекономічної діяльності підприємства на міжнародних ринках

4.1 Пагінація

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, схем, таблиць і формул подається арабськими цифрами. Титульна сторінка є першою сторінкою магістерської дисертації та враховується в загальному обсязі роботи але номер «1» не відображається на титульній сторінці, номер наступної сторінки буде «2», усі номери сторінок відображаються праворуч у нижній частині сторінки. Розташування та стиль шрифту номерів сторінок мають бути однаковими у всьому тексті. Таблиця 3.1 відображає правильну нумерацію сторінок усіх частин дипломної роботи та сторінки, які мають бути перераховані у змісті.

Таблиця 3.1

Особливості нумерації окремих частин ДР

	Номер сторінки	Сторінки рахуються	Зазначення номеру на сторінці	Зазначення в змісті
Титульний лист	1	Так	Ні	Ні
Декларація доброчесності	2	Так	Ні	Ні
Зміст	3 - арабськими цифрами	Так	Так	Ні
Текст розділів	арабськими цифрами	Так	Так	Всі розділи та підрозділи
Висновки	арабськими цифрами	Так	Так	Так
Список літератури	арабськими цифрами	Так	Так	Так
Додатки	арабськими цифрами	Так	Ні	Так

Номер розділу нумерується арабськими цифрами після слова «РОЗДІЛ». Підрозділи нумеруються в межах кожної розділу з використанням номера розділу/підрозділу та порядкового номера підрозділу.

4.1 Ілюстрації

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці з'являються після першого згадування в тексті. Ілюстрації розміром більше формату А4 зберігаються як одна сторінка і розміщуються на наступній сторінці у міру зазначення або в додатках. На всі ілюстрації повинні бути посилання в тексті.

Ілюстрації нумеруються послідовно протягом усього розділу, за винятком ілюстрацій у додатках, наприклад, третій рисунок у другому розділі буде Рис. 2.3, наступний рисунок у цьому ж розділі буде Рис. 2.4. Номер і назва ілюстрації повинні бути розміщені внизу ілюстрації, наприклад:

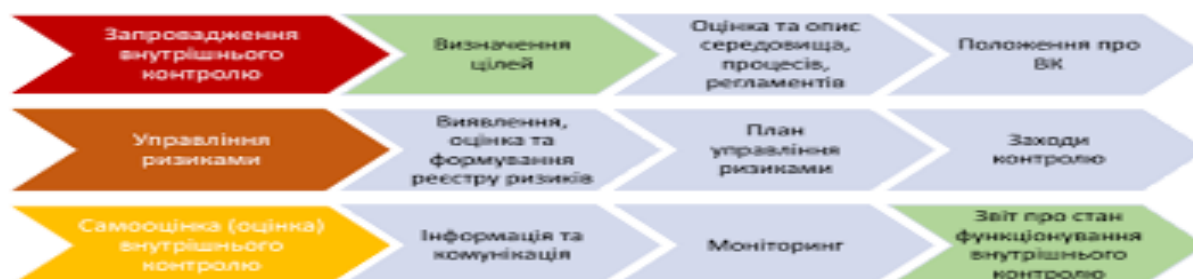

Рис. 4.1. Процес управління ризиками

Кожна ілюстрація в додатках пронумерована арабськими цифрами з літерою додатка, наприклад, першим малюнком у додатку А буде Рис. А.1, а другим малюнком у додатку А

буде відповідно Рис. А.2. Якщо в тексті є таблиці, які доповнюють ілюстрацію, то таблиці слід розміщувати після ілюстрації.

4.1 Таблиці

Таблиці призначені для уточнення та полегшення порівняння. Назва таблиці повинна точно і коротко відображати її зміст. Таблиці розміщують безпосередньо після першого згадування в тексті або на наступній сторінці (за потреби – у додатку). Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу (наприклад, табл. 3.2 – друга таблиця в розділі 3). Номер і назву таблиці розміщують над таблицею з правого боку.

Таблиця 3.2

Призначення основних компонентів фінансової звітності

1	2	3	4
№ з.п.	Компоненти фінансової звітності	Зміст	Використання інформації
1	Баланс (форма № 1)	Наявність економічних ресурсів на дату балансу	Оцінка структури ресурсів, їх ліквідності і платоспроможності підприємства, оцінка і прогнозування змін в економічних ресурсах
2	Звіт про фінансові результати (форма № 2)	Доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період	Оцінка та прогноз прибутковості діяльності підприємства, структури доходів та витрат
3	Звіт про рух грошових коштів (форма № 3)	Генерування та використання коштів протягом звітнього періоду	Оцінка та прогноз операційної, фінансової діяльності підприємства

Таблиці, які виходять на другу сторінку, повинні бути позначені «Таблиця № Продовження» за допомогою пронумерованого стовпця.

Таблиця 3.2 Продовження

1	2	3	4
4	Звіт про власний капітал (форма № 4)	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітнього періоду	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі підприємства
5	Примітки	Додатковий аналіз статей звітності з метою забезпечення її розуміння	Оцінка та прогноз облікової політики, ризиків, що впливають на діяльність підприємства

Дозволено використовувати альбомну орієнтацію сторінки. Кожна таблиця в додатку пронумерована арабськими цифрами та літерою додатку, наприклад, третя таблиця в додатку В буде таблицею В.3. Назви заголовків стовпців і рядків таблиці друкують великими літерами, підзаголовки стовпців — малими, якщо вони є продовженням заголовків, або великими, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовків і підзаголовків таблиці крапки не ставляться, заголовки і підзаголовки колонок друкуються в однині. Заголовки стовпців і рядків таблиці, як правило, друкуються горизонтально.

4.5. Посилання

Посилання на джерела інформації в тексті дипломної роботи мають позначатись

відповідно до нумерації посилань у списку літератури і ставлять у квадратні дужки, наприклад:

Текст [8, 12], де

8 – номер джерела в списку літератури

12- номер сторінки у конкретному джерелі

Посилання на нормативні документи повинні містити вказівки на відповідні розділи або статті та назву документа. Якщо текст дипломної роботи містить усі реквізити нормативного документа: назва; тип; реєстраційний номер і дата прийняття, сноски не наводяться, але посилання на це джерело має бути в списку джерел.

Під час виконання дипломної роботи забороняється дослівне переписування тексту з вихідних та нормативних документів. Якщо є необхідність навести цитату, її слід поставити у лапки з посиланням на відповідне джерело.

4.5. Формули

Формули та рівняння мають розміщуватись окремими рядками між двома текстовими блоками: після першого згадування в тексті блоку та перед наступним текстовим блоком із міжрядковим інтервалом між текстовими блоками та формулами, а також розміщуватись по центру та нумеруватись арабськими цифрами.

Формули та рівняння повинні бути надруковані відповідно до таких вимог:

- розмір усіх великих літер і цифр – 16 кеглів Times New Roman, малих – 14 кеглів;
- розмір шрифту показників протяжності та верхнього та нижнього індексів – 8 пунктів.

Формули повинні мати порядкову нумерацію в межах розділу, наприклад, ((1.1) – перша формула у першому розділі). Номер формули слід розміщувати після першого згадування та праворуч від останнього рядка формули (див. приклад нижче). При посиланні на формулу в тексті необхідно вказувати її повний номер у дужках, наприклад, у формулі (4.1). Формула повинна включати опис кожного компонента (декодування), використовуючи слово «де», у тому порядку, в якому компоненти представлені у формулі, наприклад:

Для фірми з власним і борговим капіталом середньозважена вартість капіталу (WACC) буде розрахована за формулою (4.1)

$$WACC = (E/(D+E)) KE + (D/(D+E)) KD (1-t) \quad (4.1)$$

Де E - Ринкова вартість власного капіталу.

D - Ринкова вартість боргу.

KE - Вартість власного капіталу

KD(1-t) - Вартість боргу після оподаткування.

4.5. Список літератури

Повну інформацію про всі джерела, цитовані у магістерській роботі, слід надати в списку літератури в алфавітному порядку.

Оформлення списку використаних джерел повинно відповідати вимогам бібліографічного опису – Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Для кожного джерела необхідно вказати наступну інформацію:

- ПІБ автора;

- Назва джерела;

- Видавництво;
- Місце і рік видання.

Якщо в переліку є періодичні видання, студент повинен зазначити ім'я автора, назву статті, журнал, газету, рік видання, номер сторінки. У разі використання Інтернет-джерел необхідно вказувати ім'я автора, назву матеріалу та електронну адресу.

Посилання на відповідні джерела мають бути оформлені відповідно до порядку їх згадування в тексті (див. Додаток Г – приклади оформлення літературних джерел).

4.6. Додатки

Додатки подаються як продовження дипломної роботи та розміщуються в межах блоку в порядку згадування в тексті. Додатки можуть містити таблиці, графіки, розрахунки тощо. Кожен додаток починається з нової сторінки. При складанні додатків необхідно враховувати такі правила:

- Блок додатків розпочинається титульним аркушем із заголовком «ДОДАТКИ» великими літерами по середині сторінки у центрі аркуша.
- Блок додатків розміщувати після списку літератури.
- Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки.
- Посилання на додатки по всьому тексту обов'язкові.
- Кожен додаток повинен мати назву та нумерацію великими літерами та розміщуватись у верхній правій частині аркуша таким чином:

Додаток А

Структура розподілу доходів ТОВ “Віяр”

4.5. Загальна інформація

Відгук наукового керівника ДР (Додаток Е) та зовнішня рецензія (Додаток Є) подаються в білому конверті формату А5, наклеєному на внутрішній стороні обкладинки ДР.

Текст дипломної роботи повинен бути без граматичних помилок і опісок. Після завершення роботи необхідно ще раз прочитати її та звернути увагу на зв'язок між частинами дипломної роботи, а також на повтори, протиріччя, окремі порівняння тощо. Цитати, рисунки та посилання вимагають детальної перевірки.

При необхідності студент повинен доопрацювати магістерську роботу. Надрукована ДР підписується студентом та керівником ДР.

Підготовка ДР має здійснюватися відповідно до затвердженого графіку для подання кожного розділу керівнику ДР, який має бути затверджений у межах завдань ДР. У разі затримки на два або більше тижнів керівник ДР повинен повідомити про це. Якщо студент не може продовжити підготовку, він/вона може подати заяву на академічну відпустку (за наявності поважних причин) або в іншому випадку студента буде виключено (за наявності поважних причин).

Керівник ДР повинен надати відгук щодо ДР, який повинен містити:

- Цілі ДР.
- Інформація щодо компанії/галузі, від імені якої, або в рамках якої сфери дослідження було виконано ДР.
- Відповідність дипломної роботи відповідним завданням.
- Рівень самостійності при складанні ДР.
- Вміння аналізувати джерела; використовувати сучасні методи дослідження та інформаційні технології; пропонувати конструктивні рішення; оцінити отримані результати та висновки.
- Оцінка всієї ДР, її відповідності вимогам до структури та оформлення, недоліків та інших аспектів оцінки ДР.
- Рекомендації щодо оцінки ДР та присвоєння ступеня магістр з міжнародних

економічних відносин.

Зовнішня рецензія (у розповідній формі) повинна відобразити актуальність роботи, короткий аналіз структури ДР, рівень виконання завдань, оцінку запропонованих рекомендацій і висновків, коментарі до дослідження та загальну оцінку ДР. Рецензія має бути підписана рецензентом і скріплена печаткою відповідного підприємства, де працює (співпрацює) рецензент. Зовнішнє рецензування має організувати здобувач самостійно.

РОЗДІЛ 5. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Підготовка ДР включає наступні етапи:

1. Вибір та затвердження напряму дослідження та теми ДР.
2. Призначення керівника ДР з викладачів випускаючої кафедри.
3. Пошук та обробка інформаційних джерел для підготовки ДР.
4. Розробка концепції ДР та індивідуального плану-графіка з підготовки ДР та його погодження з керівником ДР.
5. Написання ДР та забезпечення її належного оформлення.
6. Відгук від керівника ДР.
7. Зовнішня рецензія на ДР.
9. Попередній захист.
10. Захист ДР на засіданні екзаменаційної комісії із захисту ДР.

Індивідуальний план-графік підготовки ДР затверджується за три місяці до захисту дипломної роботи. Керівник ДР і менеджер програми контролюють виконання графіка. У разі порушення розкладу студент не допускається до захисту ДР.

5.1 Визначення галузі дослідження та теми ДР

Визначення галузі та теми дослідження ДР ґрунтується на інтересах студента чи запитих підприємств, компаній, організацій, де студенти працюють чи співпрацюють тощо.

При виборі теми ДР слід враховувати наступні аспекти:

- Актуальність обраної теми для бізнесу.
- Можливість отримати необхідні матеріали (плани, звіти, статистичні дані).
- Можливість проводити власні розрахунки, експерименти, спостереження.
- Наявність літературних джерел, власного досвіду та практики.

Тема ДР повинна бути актуальною, мати теоретичне і практичне значення, відповідати сучасним тенденціям і перспективам розвитку управління бізнесом. Обов'язковими вимогами до ДР є її корисність і практична цінність.

Для затвердження теми ДР студент повинен обговорити пропозиції щодо теми ДР, подані у формі заявки, з викладачем відповідної програми, який буде керівником ДР. Випускаюча кафедра має розглянути пропозицію студента та призначити керівника ДР, після чого підготується відповідний проект наказу.

До обов'язків керівника дипломної роботи входить:

- надавати консультації щодо теми ДР, розробки плану, літературних джерел та підготовки розділів;
- визначити завдання та визначити терміни виконання кожного розділу дипломної роботи;
- здійснювати контроль за відповідністю підготовки дипломної роботи відповідним нормативним документам;
- контролювати якість наукового дослідження в рамках дипломної роботи;
- надати відгук на магістерську роботу з детальним описом її якості відповідно до критеріїв оцінювання;

5.2 Проведення наукових досліджень та написання наукової роботи

Основна передумова ефективного проведення ДР пов'язана з збором та обробкою джерел інформації за обраною темою. Огляд літератури є важливою частиною наукової діяльності, яка дозволяє студенту ознайомитися з досягненнями сучасних досліджень з відповідної проблеми. Наукові матеріали відповідного наукового дослідження містять об'ємний обсяг інформації для отримання студентами корисного матеріалу та мають слугувати основою для формування нових ідей та підходів.

Одночасно студент повинен ознайомитись з монографіями, збірниками матеріалів науково-практичних конференцій, авторефератами дисертацій, статтями з фахових видань, в т.ч. публікаціями, розміщеними на інтернет-ресурсах, відповідними статистичними даними та іншими джерелами інформації з теми дослідження. Після фундаментального аналізу літературних джерел та уточнення теоретичних основ дослідження студент повинен перейти до аналізу практичних аспектів діяльності відповідної міжнародної компанії.

5.3 Передзахист дипломної роботи

Екзаменаційна комісія з передзахисту затверджується завідувачем кафедри у складі не менше 3-х викладачів, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та досвід керівництва магістерськими роботами. Комісію очолює завідувач кафедри або його заступник, або керівник програми. Дата попереднього захисту призначається завідувачем кафедри спільно зі студентським офісом.

Метою попереднього захисту дипломної роботи здобувача є визначення рівня підготовки членами комісії та ступеня її відповідності встановленим вимогам.

Для проведення попереднього захисту здобувач повинен надати наукову роботу в повному обсязі в друкованому вигляді, не скріплену в твердій палітурці; короткий звіт про автентичність дослідження - результат перевірки ДР на академічний плагіат, відгук наукового керівника (Додаток Е). Під час перевірки дипломної роботи члени комісії: перевіряють структуру, зміст наукової роботи, звертають увагу на її оформлення, відповідність вимогам.

Під час попереднього захисту члени комісії можуть надати здобувачу рекомендації щодо опрацювання окремих розділів або роботи в цілому для підготовки її до захисту перед екзаменаційною комісією із захисту.

Рішення екзаменаційної комісії з передзахисту оформлюється відповідною заявою, яку підписує голова комісії передзахисту. На підставі інформації комісії кафедра приймає рішення про допуск або недопуск до захисту ДР перед комісією із захисту. У разі недопущення здобувача до захисту ДР кафедра визначає можливість складання здобувачем не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку комісії захисту.

Попередній захист ДР проводиться за три тижні до дати захисту на зустрічі з керівниками ДР. Дипломна робота повинна бути виконана на 70%. Викладачі повинні затвердити рішення про прийняття ДР до захисту. Результати попереднього захисту фіксуються та подаються у формі передзахисту із зазначенням рівня підготовленості ДР та рішенням про прийняття (неприйняття) ДР до захисту.

Здобувач повинен надіслати методисту електронною поштою презентацію дипломної роботи (формат PowerPoint) принаймні за тиждень до зустрічі перед захистом. У день передзахисту студент повинен надати методисту роздрукований примірник презентації ДР для кожного члена комісії та бути готовим коротко викласти основну концепцію наукової роботи. Рішення про прийняття ДР до захисту після відповідного доопрацювання приймається спільно керівником ДР та комісією з передзахисту.

У разі неприйняття ДР до захисту (дослідження не завершено) здобувач може подати заяву на підсумкову атестацію під власну відповідальність. У таких випадках Комісія та керівник ДР не несуть відповідальності за рівень якості ДР та його відповідність затвердженим вимогам. З об'єктивних причин здобувачу може надаватися академічна відпустка або за відсутності відповідних об'єктивних причин здобувач відраховується у зв'язку з відкладанням навчального процесу.

5.2 Захист дипломної роботи

Захист ДР та оформлення документації регулюються Законом України «Про вищу освіту», Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, Рекомендаціями щодо створення, організації та діяльності державної екзаменаційної

(кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах, установ України та Положення про екзаменаційну комісію Університету «КРОК» (Наказ від 24.10.2014 № 89-2 про введення в дію Положення про екзаменаційну комісію Університету «КРОК»).

Захист ДР проводиться на відкритому засіданні комісії із захисту за участю не менше 50% її складу з обов'язковою присутністю голови комісії. Процедура захисту включає наступне:

- доповідь студента у формі презентації, яка окреслює зміст дослідження, результати дослідження та запропоновані рекомендації;
- запитання до здобувача;
- відповіді здобувача на запитання членів комісії із захисту та осіб, присутніх на захисті;
- відгук від керівника ДР;
- заключне слово студента;
- оголошення рішення комісії із захисту про оцінку дипломної роботи.

Студент має надіслати методисту електронною поштою презентацію дипломної роботи (формат PowerPoint) не пізніше ніж за три дні до захисту. Доповідь студентів необхідно підготувати заздалегідь у формі виступу, висвітливши такі важливі питання, як: актуальність теми дослідження, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження; методи, використані для досягнення результатів дослідження; елементи інновацій у теоретичних аспектах і практичних рекомендаціях тощо.

Під час виголошення доповіді студент звертається до ілюстрацій із короткими поясненнями. Захист ДР оформляється протоколом комісії з захисту.

5.2 Структура презентації

Здобувач повинен підготувати ілюстративні матеріали у вигляді презентації PowerPoint та роздаткові матеріали з таблицями, схемами, графіками, діаграмами тощо, на які автор має посилається у своїй доповіді, а також основні висновки та пропозиції, сформульовані за результатами здійсненого дослідження. Студент самостійно визначає кількість і зміст ілюстрацій, але погоджує це з керівником ДР.

Презентація має складатися з 12-14 слайдів. У всій презентації шрифт має бути 24 кегля Times New Roman і не більше 12 рядків на слайді.

Студенти повинні дотримуватися структури презентації, наведеної в таблиці 5.1. Загальна кількість слайдів не має певних обмежень, але слід дотримуватися відповідного хронометражу.

Презентація також повинна містити відповіді на основні коментарі керівника ДР та рецензента. Доповідь студента про захист ДР займає 10-15 хвилин.

Роздатковий матеріал друкувати окремо на аркушах формату А4. Титульна сторінка повинна містити назву теми, ПІБ здобувача та керівника ДР. Таблиці та ілюстрації мають бути пронумеровані порядковими номерами в роздаткових матеріалах. Студент повинен підготувати папку з роздатковим матеріалом для кожного члена комісії із захисту.

Рішення про оцінювання ДР приймається на закритому засіданні комісії із захисту та оголошується на відкритому засіданні головою комісії із захисту в день захисту, а також рішення комісії із захисту про присвоєння ступеня магістра. Оголошена оцінка є остаточною та оскарженню не підлягає.

У разі оцінювання захисту ДР незадовільним, комісія із захисту визначає можливість подання здобувачем заявки на повторний захист відповідної наукової роботи або у доопрацьованому варіанті, або на основі підготовки нової ДР за темою, визначеною кафедрою.

Здобувач, який не захистив магістерську роботу, має право пройти її повторний захист протягом одного року після завершення наукового дослідження. Повторний захист ДР проводиться на платній основі.

Якщо здобувач не захистив магістерську роботу з поважних причин (підтверджених відповідними документами), ректор вищого навчального закладу може продовжити термін навчання до наступного дня роботи комісії із захисту, але не більше ніж на один рік.

Таблиця 5.1.

Структура презентації

№ слайду	Зміст	Рекомендована тривалість (хв.)
Слайд № 1	<ul style="list-style-type: none"> • Тема ДР • Прізвище студента • Прізвище наукового керівника 	
Слайд № 2	<ul style="list-style-type: none"> • Об'єкт дослідження – компанія або сфера • Предмет дослідження – проект, процеси • Коротка інформація про компанію/сферу, на базі якої виконується дипломна робота (наприклад, назва компанії, сфера діяльності, положення на ринку, чисельність персоналу, посада автора дипломної роботи в цій компанії). 	1 – 2
Слайд № 3	<ul style="list-style-type: none"> • Діагностика проблемних питань • Цілі та завдання дипломної роботи. 	3 – 4
Слайди № 4-6	<ul style="list-style-type: none"> • Запропонована методологія, обґрунтування та власні внески 	4 - 6
Слайди № 7 –8	<ul style="list-style-type: none"> • Результати впровадження • Висновки • Рекомендації 	3
Слайд № 9	<ul style="list-style-type: none"> • Заключні коментарі 	
Загальна тривалість презентації		15 хв.

РОЗДІЛ 6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Оцінка дипломної роботи здійснюється на основі певних критеріїв оцінювання, представлених у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1

Критерії оцінювання дипломної роботи

	Критерії оцінювання	Бали (максимум)
Якість ДР		
Вступ	Обґрунтування актуальності обраної теми, визначення мети та завдань її дослідження, визначення об'єкта, предмета, методи дослідження, аналіз останніх досліджень і публікацій, інформаційна база дослідження та структура роботи.	0-5
Розділ 1: теоретичне	Значення теоретичних висновків. Рівень аналізу та повнота теоретичних положень. Якість аналізу літератури джерела. Достатність глибини теоретичного дослідження теми.	0-10
Розділ 2: ~~аналітичний~~	Якість і глибина економічних досліджень з використанням аналітичних якісних і кількісних розрахунків, методів і засобів дослідження.	0-15
Розділ 3: рекомендаційний	Оцінка результатів дослідження. Обґрунтування напрямів удосконалення досліджуваної проблеми. Можливість впровадження результатів дослідження. Наявність альтернативних підходів до вирішення певних проблем; рівень обґрунтованості запропонованих рішень.	0-20
Висновки	Чіткість і обґрунтованість висновків, їх практична значущість і доцільність.	0-10
Оформлення ДР	Викладення матеріалу та загальне оформлення ДР, дотримання графіка ДР	0-10
Якість захисту		
Роздатковий матеріал	Якість оформлення та ілюстрацій роздаткового матеріалу та викладення доповіді	0-5
Доповідь	Якість та оперативність представлення власних ідей та рекомендацій, результатів досліджень. Уміння стисло, послідовно і зрозуміло викладати суть і результати дослідження, використовуючи сучасну економічну термінологію, уникаючи загальних фраз. Наявність апробації результатів дослідження в публікаціях	0-10
Відповіді на додаткові питання	Конструктивні чіткі відповіді, аргументована власна наукова позиція, уміння відстоювати свої пропозиції, думки та погляди; загальний рівень підготовки студентів. Обґрунтовані відповіді на зауваження екзаменаційної комісії.	0-15
	Усього	до 100

Дипломна робота є складовою оцінювання підсумкової індивідуальної письмової дослідницької роботи, яка дає змогу отримати цілісне уявлення про рівень теоретичних знань та практичної підготовки, уміння працювати самостійно за обраною спеціальністю. У кваліфікаційній роботі здобувач повинен продемонструвати знання з певної спеціальності, дослідницькі навички та вміння мислити, аналізувати, узагальнювати та робити висновки.

Оцінювання у формі захисту дипломної роботи є підсумковою формою контролю освітньо-професійного рівня бакалаврів відповідно до встановлених стандартів вищої освіти та освітніх програм.

Оцінювання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією після закінчення навчання за певним рівнем з метою встановлення відповідності рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей вищим стандартам освіти та освітньої програми.

Екзаменаційна комісія створюється єдиною для всіх форм навчання за кожною освітньою програмою. До складу екзаменаційної комісії можуть входити представники роботодавців та їх об'єднань. Порядок формування та діяльності Екзаменаційної комісії регулюється Положенням про Екзаменаційну комісію Університету «КРОК».

До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали навчальний план відповідної освітньої програми та успішно склали всі екзамени і не мають академічної заборгованості.

До захисту не допускається дипломна робота, якщо:

- попередня оцінка наукового керівника ДР становить менше 40 балів;
- ДР надана науковому керівнику на будь-якому наступному етапі підготовки з суттєвим порушенням термінів, встановлених нормативними документами;
- ДР написана на тему, яка не була своєчасно затверджена наказом Ректора;
- дослідження не виконується самостійно;
- концепція ДР та відповідна структура не відповідають загальним вимогам;
- відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів;
- ДР не відповідає відповідним стандартам оформлення.

Рішення про підсумкову оцінку дипломної роботи приймається більшістю голосів членів екзаменаційної комісії та визначається як сума обох складових оцінки та фіксується в протоколі. Повторний захист дипломної роботи з метою підвищення позитивної оцінки не допускається. Рішення екзаменаційної комісії є остаточним і оскарженню не підлягає.

У разі визнання захисту дипломної роботи незадовільним екзаменаційна комісія визначає можливість подання здобувачем заявки щодо повторного захисту з відповідним доопрацюванням або на основі підготовки ДР за новою темою. Про що робиться відповідний запис в протоколі засідання. Повторний захист допускається лише протягом наступного терміну ЕК протягом трьох років після закінчення навчання.

Основними умовами для отримання оцінки є:

- відмінно: кваліфікаційна робота є бездоганною в усіх відношеннях, містить елементи новизни, має практичне значення, є конкретною та обґрунтованою, містить оцінку реалізації запропонованих рішень та пропозицій, звіт логічний та лаконічний, викладений вільно та обґрунтовано, має позитивний відгук керівника та зовнішнього рецензента. Здобувач має принаймні одну опубліковану наукову роботу (тези, стаття).

- добре: тема ДР розкрита, але є недоліки непринципового характеру, зокрема: у теоретичній частині поверхневий аналіз літературних джерел, недостатньо чітко представлені елементи новизни, недостатньо ґрунтовно проаналізовані матеріали діяльності міжнародної компанії, є деякі коментарі до доповіді, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії здебільшого правильні, оформлення роботи в межах вимог.

- задовільно: тема ДР загалом розкрита, але є недоліки змістовного характеру, зокрема: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має яскраво виражений компліятивний характер, відсутність наукової полеміки, в аналітичній частині присутній надлишок елементів опису, підбір інформаційних матеріалів (таблиць, графіків, схем) не завжди виправданий, пропозиції, що містяться в третьому розділі, є непереконливими, відгук керівника та зовнішня рецензія містять низку зауважень, доповідь зачитується з тексту, не всі відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії правильні або повні, є

певні зауваження до оформлення ДР.

- незадовільно: мета ДР є незрозумілою. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних концепцій та підходів до окресленої теми дослідження. Аналіз поверхневий, здебільшого описовий характеру. Запропоновані пропозиції не впливають з аналізу, економічне обґрунтування неповне. Оформлення ДР далеко не зразкове. Ілюстрації для захисту відсутні. Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії є неточними або неповними.

Шкала оцінювання атестації здобувачів наведена в таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Шкала оцінювання здобувачів

100 бальна шкала	Оцінки на основі результатів оцінювання
90-100	Відмінно
70-89	Добре
51-69	Задовільно
0-50	незадовільно з можливістю повторного захисту ДР

Оцінка дипломної роботи має здійснюватися колегіально. Кожен член Комісії повинен оцінити поданий МР за вищезазначеними критеріями та показниками та виставити відповідну оцінку. Середній бал, отриманий здобувачем, визначається комісією на основі оцінок усіх членів комісії, які брали участь у засіданні, з урахуванням оцінки керівника ДР. Оцінка, отримана здобувачем за магістерську роботу, є остаточною і оскарженню не підлягає та зазначається у виписці до диплома.

РОЗДІЛ 7. ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ

Дипломна робота підлягає перевірці на плагіат (Наказ ректора 59-1 від 21.07.2015).

Остоточний варіант дипломної роботи після перевірки керівником ДР необхідно надіслати електронною поштою у форматі WORD методисту випускаючої кафедри не пізніше ніж за три тижні до дати захисту. Згідно з затвердженим порядком методист випускаючої кафедри має направити наукову роботу до відповідного навчально-методичного відділу для перевірки на плагіат. Протягом 10 днів методисту випускаючої кафедри надають звіт про результати перевірки на плагіат.

Відповідно до положень Кодексу академічної доброчесності Університету «КРОК», ДР не має містити будь-якого плагіату, зокрема:

- привласнення авторства - оголошення себе автором чужої оригінальної наукової праці; публікація під своїм ім'ям наукової праці, написаної спільно з іншими особами, без зазначення їх імен;
- копіювання чужих матеріалів у свою наукову працю без внесення змін до запозиченого та без належного цитування;
- поєднання власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- приховане некоректне запозичення — включення до своєї наукової роботи чужих матеріалів із незначними змінами скопійованого матеріалу (переформулювання речень, зміна в них порядку слів тощо) і без відповідного цитування;
- самоплагіат - багаторазова публікація одних і тих же наукових результатів, отриманих самим автором;
- парафрази - переклад своїми словами чужих думок, ідей чи тексту на основі заміни слів (знаків), фразеологічних зворотів чи речень при використанні будь-якої авторської наукової праці, що зберігається на електронних чи паперових носіях, у тому числі розміщена в мережі Інтернет;
- компіляція — створення великого масиву тексту шляхом копіювання чужих матеріалів із різних джерел без поглибленого вивчення проблеми, без внесення виправлень, посилань на авторів і «маскування» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Виявлення факту академічного плагіату в магістерських роботах здійснюється на етапі подання їх на перевірку науковому керівнику ДР.

У разі виявлення більше 50% інформації без відповідного посилання, ДР може бути відхилена без права подальшого розгляду відповідним рішенням випускаючої кафедри, яке приймається кафедрою колегіально разом з керівником ДР. Також має бути ухвалене рішення про можливість здобувача подати заявку на повторний захист ДР, але лише у разі її доопрацювання або підготовки нової ДР за визначеною випускаючою кафедрою темою.

Про прийняте рішення здобувач має бути повідомлений письмово. Здобувач, який не захистив дипломну роботу, має право провести її повторний захист протягом року після виконання наукового дослідження..

РОЗДІЛ 8. ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД ТА ЗБЕРІГАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота повинна бути оформлена в тверду обкладинку таким чином, щоб сторінки не випадали та їх не можна було вилучити без пошкоджень.

Після публічного захисту дипломних робіт випускаюча кафедра передає їх паперові та електронні версії, супровідні документи до репозитарію університету.

Здобувач повинен надіслати на електронну пошту випускаючої кафедри електронну версію дипломної роботи та довідкову інформацію.

Файл дипломної роботи не повинен бути захищений паролем і зберігатися у форматі *.pdf та містити в назві прізвище та ініціали здобувача вищої освіти – Сидоренко О.І.pdf. Електронна версія дипломної роботи має повністю відповідати друкованій.

ДОДАТКИ

Зразок титульної сторінки дипломної роботи

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра міжнародного бізнесу

Ткаченко Вікторія Тарасівна

УДК _____

Дипломна робота

Забезпечення міжнародної конкурентоздатності компаній в контексті диджиталізації та рещоризації (на прикладі міжнародної компанії Apple)

292 “Міжнародні економічні відносини”
“Бізнес у Європейському Союзі”

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Дипломна робота містить результати власних доробок. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело
_____ Ткаченко В.Т.

Науковий керівник (консультант): Цевух Світлана Михайлівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного
бізнесу

Київ – 2023

**HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION
«KROK» UNIVERSITY**

Department of International Business

Tkachenko Viktoria Tarasivna

UDC _____

Diploma thesis

Ensuring the international competitiveness of the company in the context of digitalization and reshoring (on the example of Apple company)

292 “International Economic Relations”
“Business in EU”

Applying for a Master's degree

The thesis contains the results of own research activity. The use of ideas, results and texts of other authors are linked to the appropriate reference.

_____ Tkachenko V.T.

Scientific advisor (consultant):

Tsevukh Svitlana Mykhaylivna,
Ph.D. in economic sciences,
Associate Professor of Department of
International Business

Kyiv - 2023

Зразок декларації доброчесності

ДЕКЛАРАЦІЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ

«Я, ПІБ, студент(ка) _____ групи магістратури Університету економіки та права «КРОК», усвідомлюючи важливість принципів забезпечення академічної доброчесності та підтримуючи політику Університету щодо її реалізації впевнено заявляю, що написав(ла) цю дипломну роботу самостійно і не використовував(ла) жодних джерел або ресурсів, окрім зазначених у списку літератури. При цьому використання ідей, результатів досліджень і текстів інших авторів в дипломній роботі мають посилання на відповідне джерело. Це також стосується графічних зображень.

Дипломна робота не була подана в такій чи подібній формі для оцінювання в жодному іншому національному чи закордонному вищому навчальному закладі та не була опублікована в іншому місці. Цей документ відповідає версії, поданій в електронному вигляді».

Дата: ДД ММ РРРР

Підпис

ПІБ

Declaration of honor template**DECLARATION OF HONOR**

"I, full name, a Master degree student of _____ group of the University of Economics and Law "KROK", realizing the importance of the principles of ensuring academic integrity and supporting the University's policy on its implementation, confidently declare that I wrote this diploma thesis independently and did not use any sources other than those listed in the references. At the same time, the use of ideas, research results and texts of other authors in the diploma thesis have a reference to the relevant source. This also applies to graphic images.

The diploma thesis has not been submitted in this or a similar form for assessment at any other national or foreign higher education institution and has not been published elsewhere. This document corresponds to the version submitted electronically."

Date

Signature

Full name

Зразок змісту

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН.....	6
1.1 Глобалізація світової економіки як передумова активізації діяльності спільних підприємств на основі науково-технічного прогресу та розширення інтеграційних процесів.....	6
1.2 Еволюція поняття спільних підприємств та його основні характеристики в контексті інтенсифікації міжнародного співробітництва.....	17
1.3 Типологія спільних підприємств у сучасній системі міжнародних економічних відносин.....	28
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В ГЛОБАЛІЗОВАНІЙ СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	29
2.2 Особливості діяльності спільних підприємств у розвинених країнах.....	35
2.2 Особливості діяльності спільних підприємств у країнах, що розвиваються.....	45
2.3 Ефективність спільних підприємств в рамках існуючих механізмів консолідації бізнесу.....	53
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В РАМКАХ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	61
3.1 Проблемні аспекти діяльності спільних підприємств в сучасних умовах розвитку світової економіки.....	68
3.2 Оптимізація механізмів діяльності спільних підприємств у системі міжнародного бізнесу.....	75
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	90
ДОДАТКИ.....	98

Зразок оформлення літературних джерел

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**Приклад оформлення книг одного автора**

Денисов О.Є. Забезпечення економічної безпеки галузі в умовах глобалізації: монографія. Київ: ДКС центр, 2019. 420 с.

Soros, George. On Globalization. Oxford: PublicAffairs Ltd, 2002. 191 p.

Приклад оформлення книг двох, трьох авторів

Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни: навчальний посібник. Київ: Університет "КРОК", 2019. 215 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/rokocha_0005.pdf

Appleyard Dennis R., Field Alfred J., Cobb Steven L. International Economics. 6th ed. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2008. 804 p.

Приклад оформлення книг чотирьох і більше авторів

Сучасні технології реалізації експортного потенціалу: колективна монографія / В.В. Рокоча та інші; за ред. В.В. Рокочої. Київ: Університет "КРОК", 2022. 454 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/rokocha_0009.pdf

International Business. The challenge of Global Competition/ D. A. Ball, J. M. Geringer, M. S. Minor, J. M. McNett. 12th. ed. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010. 682 p.

Приклад оформлення книг без зазначення авторів (за редакцією)

Міжнародна торговельна діяльність: підручник / наук. ред. В.В. Рокоча. Київ: Університет економіки та права "КРОК", 2018. 698 с.

International Management and Marketing: textbook/ ed. L. L. Lytvynenko. Kyiv: Publishing House "Condor", 2021. 268 p

Приклад оформлення багатотомного видання

Розвиток інформаційного суспільства: колективна монографія: в 10-ти т. Т.1: Міжнародний бізнес в інформаційному суспільстві/ наук. ред. В. В. Рокоча. Київ: Університет економіки та права "КРОК", 2012. 238 с.

Приклад оформлення збірників наукових праць і статей

Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей II Міжнародної конференції (Київ, 20 листопада 2020 р.). Частина 1. Київ: Університет "КРОК", 2020. 361 с.

Приклад оформлення статті із збірників наукових праць, матеріалів конференцій

Цевух С.М. Перспективи українських бізнес структур на спільному ринку Європейського Союзу. Геоекономічні пріоритети розвитку експортно-орієнтованого бізнесу України: тези доповідей наукової конференції (Київ, 12 грудня 2020 року). Київ: Університет "КРОК", 2020. URL: <https://conf.krok.edu.ua/Geoeconom/Geoeconom/paper/view/326>

Приклад оформлення дисертацій

Маринович В.В. Конкурентний бенчмаркінг у забезпеченні економічної безпеки приватних закладів вищої освіти: дис. ... канд. економ. наук: 21.04.02 / Університет економіки та права «КРОК». Київ, 2021. 235 с

Приклад оформлення авторефератів дисертацій

Горбачук О.І. Економічна дипломатія в забезпеченні економічної безпеки держави: автореф. дис. ... канд. економ. наук: 21.04.01. Київ: Університет економіки та права "КРОК", 2017. 22 с

Приклад оформлення статей 1-3 авторів

Ткаленко С.І. Роль якості продукції у зростанні зовнішньої торгівлі фармацевтичними виробами в сучасних умовах. Вчені записки Університету "КРОК". 2022. № 1(65). С. 43-49. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-65-43-49>.

Chumakova I., Oleinikova L., Tsevukh S. Formation of the information space for audit and taxation as a factor for the improvement of investment attractiveness of the Ukrainian economy Integrated Science in Digital Age. ICIS 2019. Lecture Notes in Networks and Systems. 2019. Vol. 78. Pp. 131-147

Приклад оформлення статей 4 і більше авторів

Foreign direct investments and economic growth in the post-covid-19 period: a causality analysis for Ukraine / S. Tkalenko, Z. Derii, N. Butenko and other. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022. Т. 3. № 44. С. 357—366. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.44.2022.3665>

Digitization of Investment-Innovation Development of Ukrainian Economy: Empirical Analysis / S. Tkalenko, N. Sukurova, L. Kudyrko, N. Litvin. Comprehensible Science - ICCS 2020. 2021. Vol.186. Pp. 43-60. DOI https://doi.org/10.1007/978-3-030-66093-2_5

Приклад оформлення електронних ресурсів

Цевух С.М. Євроатлантична та тихоокеанська складові експортної орієнтації міжнародного бізнесу України. Сучасні технології реалізації експортного потенціалу: колективна монографія / за ред. В.В. Рокочої. Київ: Університет "КРОК", 2022. С. 283-326. URL : https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/rokocha_0009.pdf

Наукові публікації кафедри міжнародного бізнесу. URL: <https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/pidrozdili/navchalni/kafedra-mizhnarodnoho-biznesu/naukovi-publikatsiji>

Вчені записки Університету «КРОК». URL: <http://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/about>

Приклад оформлення WEB-сайту

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.04.2017).

Структура реферату**РЕФЕРАТ**

ТИТУЛЬНИЙ ЛИСТ

ДЕКЛАРАЦІЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Назва (короткий опис)

РОЗДІЛ 2. Назва (короткий опис)

РОЗДІЛ 3. Назва (короткий опис)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Зразок відгука наукового керівника

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
на дипломну роботу здобувача освітнього ступеня «магістр»**

_____
(прізвище, ініціали)

на тему: «_____»
(назва теми)

(У відгуку вказати оцінку актуальності теми дослідження, його наукової новизни та практичної цінності, виявлені недоліки. Особливо відзначити виконання дипломної роботи за замовленням або в інтересах конкретного підприємства, організації, установи, апробацію результатів дослідження на семінарах та конференціях тощо)

Актуальність теми:

Переваги дипломної роботи:

Наявність недоліків:

Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:

Оцінка виконання окремих розділів та вимог (до 10 балів за кожний показник, якщо інше не встановлене кафедрою), додаткові критерії може встановити кафедра або керівник

1. План, вступ та оглядовий (I) розділ	6. Критичний аналіз публікацій з теми дослідження
2. Аналітичний (II) розділ	7. Використання сучасних наукових методів, моделювання та інформаційних технологій
3. Рекомендаційний (III) розділ	8. Оброблення, аналіз та інтерпретація фактичного (експериментального) матеріалу
4. Висновки і пропозиції	9. Візуалізація ключової інформації
5. Використані джерела	10. Дотримання вимог до оформлення роботи

Дипломна робота рекомендована до захисту в ДЕК.

Оцінка наукового керівника:

Науковий керівник:

посада,

науковий ступінь, учене звання (за наявності)

_____
(підпис, ПІБ)

“ ___ ” _____ 2023 р.

Зразок зовнішньої рецензії

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну роботу здобувача
освітнього ступеня «магістр»
Закладу вищої освіти Університет «КРОК»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»,
спеціалізації «Бізнес в Європейському Союзі»

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему: «_____»

Актуальність теми дипломної роботи і доцільність її розроблення:

Переваги дипломної роботи:

Зауваження до дипломної роботи:

Практична значимість висновків і рекомендацій:

Рецензент:
посада рецензента та місце роботи,
науковий ступінь, учене звання *(за наявності)*

(підпис, ПІБ)